

hedsraad ikke alene kunne virke i en fælles Aand til Menighedens Tary, men ogsaa afgive et brugeligt Grundlag for en videre Udvikling af de kirkelige Samfundsformer.“ „Som det saakaldte Menighedsraad i det foreliggende Forslag er bygget paa en Sammenblanding af Sogn og Menighed, saaledes maa ogsaa den *Virksomhed*, der er anvist det, komme til at lide derunder.“ Over for Tanken om, at Indførelsen af disse Menighedsraad skal give et Bidrag til Indfrielsen af det i Grundloven givne Løfte om en *Forfatning for Folkekirken*, udtaler Udvalgets Flertal: „Den Repræsentation i større Kredse, som skulde bygges paa de her paatænkte Menighedsraad, og den *Virksomhed*, der skulde indrømmes de højere Raad, maatte jo komme til at lide under de samme Fejl, som ovenfor ere paapegede. Hvad der i det smaa gælder om Menighed og Sogn, vilde i det større gælde om Stift og Amt, om Kirke og Stat. Der er mange Forhold, som ved særskilte Love maa ordnes og klares, før det er muligt at tilvejebringe en nogenlunde sand Repræsentation for Folkekirken og at indrømme denne den fornødne Myndighed inden for sine egne Grænser.“ Af Udvalgets øvrige Medlemmer gik kun *H. Hage* med til Ministerens Forslag. *J. A. Hansen* ønskede vel Menighedsraad, men foreslog en helt anden Affattelse af Forslaget, idet han bl. a. udtalte: „Menighedskredse bør have en aandelig Begrænsning, men ikke en Sognebegrænsning.“

Mindretallet staar over for det nu foreliggende Forslag paa det Standpunkt, som i 1860, da Spørgsmaalet om Indførelse af Menighedsraad sidst forelaa i Folketinget, saa bestemt blev hævdet fra saa godt som alle Medlemmer af Folketingets Udvalg, og kan i det væsentlige henholde sig til de Betragtninger, der da bleve gjort gældende. Mindretallet erkender, at der maa arbejdes paa at tilvejebringe en Forfatning for den danske Folkekirke, hvorefter denne kan faa en Repræsentation, der kan blive et sandt og paalideligt Udtryk for det Liv, der rører sig i den.

Men det mener ikke, at en saadan Forfatning kan tilvejebringes ved at organisere de bestaaende Sogne gennem saakaldte Menighedsraad og saa bygge videre derpaa.

Efter Mindretallets Formening maa man gennem særskilte Love ordne de Forhold, hvor det rent borgerlige og det kirkelige endnu ere sammenblandede, saa Staten faar sit og Kirken sit. Dernæst maa man, ved at indrømme Sognemenighederne Valg af deres Præster og Mindretallene en saadan lettere Adgang til at ordne sig som Sognebaandsløser eller i Valgmenigheder, som Ministeren foreslaar i de to Forslag, han har fremsat samtidig med Forslaget om Menighedsraad. Naar man saaledes har omdannet Folkekirken til et Samfund af Menigheder, der svare til den Betegnelse, Hall gav dem i 1855, vil det være naturligt, at baade Sognemenighedernes og Valgmenighedernes Præster vælge Biskopperne, saa disse fra at være Statsmagtens kunne blive den folkekirkelige Menigheds Repræsentanter, og at baade Sognemenighedernes og Valgmenighedernes frivillige Menighedsraad vælge Repræsentanter til sammen med de menighedsvalgte Præster og Bisper at repræsentere Folkekirken.

Mindretallet ser ikke rettere, end at dette ikke blot vil være den bedste og naturligste, men tillige den eneste fremkommelige Vej at gaa, naar man vil tilvejebringe en egentlig *kirkelig* Repræsentation for Folkekirken. Det føler sig overbevist om, at alle Forsøg paa ved tyngne Foranstaltninger at skabe en Repræsentation, der er mere kirkelig end Flertallet af Folkekirkens Medlemmer, vil strande. Man vil ikke kunne enes om Valgrets- og Valgbarhedsbetingelser, der udelukker en større eller mindre Del af dem, der slutter sig til Folkekirken, og man vil derfor ad denne Vej faa Repræsentationer, der kun ere kirkelige af Navn, men ikke af Gavn. Hvis man derimod bygger paa frivillige Menighedskredse, vil man ikke behøve at bekymre sig om Reglerne for Valgret og Valgbarhed. Thi hvor stor Skrøbelighed der end kan findes ogsaa i frivillige